

ACC. N:R. N. 6090: 1-5.

Landskap: Småland Upptecknat av: Jenny Danielsson
Härad: Kinnared Adress: Jät
Socken: Jät Berättat av: Densamma
Uppteckningsår: 1939 Född år 1880 i

Prämien o. värfundagen. sid.
(sv. av d. H. G. 14.) 1-5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Småland
Kinnared
1788-1939

6090:1-5 Jenny Davidsdotter
född 1880

Lunds universitets folkminnesarkiv
Lund.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H. E. 14.

Tranan och Vårfredagen.

- 1 Man sätter tranan i förbindelse med Vårfredagen just därför att fåret segrar över märket, man bär gas i sång d'skalle då lägga sig i dagstjens det ansågs för en stor skam för i tiden att tända gas efter Vårfredagen.
- 2 När jag var barn var vi alltid ute och sprang trana Vårfredagsafton ty så lärde di gamle oss vi klädde då på oss det var så vi kunde på den tiden hade kararna färskim till fader i sina tröjor di vände vi med det ledna rest pojkarne klädde sig i kjolar och flickor i deras byxor så hade vi något att trumma på

Skriv endast på denna sida!

forts

sen "sprang vi trana" runt omkring staga
och ladugård tre gånger på varje gård
vi var både pojkar och flickor som det
tog i det, det sades att di' skulle springa
fort så blev di' lättbrötada och aldrig
sjuka under året, sen till sist skulle
vi springa 3 slag omkring varje gårdet-
höj men då skulle di' bara barfotada
det var ett botemedel för det di' inte skulle
slå sönder fötterna på sommaren när di'
gick barfotade.

4 På Vårfrudagsmorgon fick barnen gåvor
men g' i handen det sades antingen under
huvadgården eller i strumporna, gåvorna
bestod av en trana revien och torkad psukt
och några "sockerpenna" (hemmakotta polka-
grisar) min mormor var sockerpenna-
fats

3
kåring ty så kallades di som kokte kasa-
meller hon hade stora bestämningar till den
dagen hon bakade små fåglar av socker
som kalltes för trana, min faster hon
bakade trana av grov brödeg det hade
hennes mor gjort, så har jag bakat till
mina barn när de var små fast jag
hade vetebrödsdeg, det sades och sägs
att barnen skall ha det för di skall
bli snälla under året.

Min undantags
nämne!

5 Trankren har inte förekommit här det
har jag inte hört.

6 Vårfrudagen kallades av gamla även för
våfferdagen ty på den dagen skulle di
äta våfflor, en sed som brukas här på
orten än i dag och kallas för våffledagen.

7 Vad man tror om vattnet. Vårfrudagen

det sades för att om inte könan får takdräp
kyndelsmånad så får inte ören vatten
Vårfrumatt ty det vatten som ören drack
Vårfrudag skulle ge mera kraft.

8 Här i Småland heter det att så många dagar
som kakan sjunger före Vårfrudag skall
hon bli tvungen att tåga efter för höld
om det fryser Vårfrumatt så skall det
frysa 40 nätter därefter, det heter frysa
det Vårfrumatt lita hö på ången varden
då satt, en klar Vårfrudag med blå
himmel anses tyda på ett gott och frukt-
bart år.

9 För i tiden skulle all spånad vara slät
till Vårfrutid och linet skulle vara spen-
net och garnet bykt och hänga på
stänger, från den tiden till påsk

6090

5.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 5 skulle strumpor stickas, och väv göras i ordning och sättas i vävestol till märk. Och ute på vedbacken skulle all veden vara upphuggen till Vårfruafton och vedbacken räpsad och fin var inte det gjort inom och utom hus så var det en stor skam, emellan Vårfredid och vårens böjan skulle gårdstet till gårdsgårdarna spräckas.
- 10 Vårfredagsafton ville ingen sirt i säng ty den som kom sirt i säng fick dea loppelasset för året han blev aldrig kväl lopper det sades även att den som sirt kom i säng blev aldrig färdig någon kväll under hela året, därför gick det fort att springa trana ty ingen ville sirt i säng. Jät i Oktober 1939.

Jenny Samuelson